

IX. Sprawozdanie roczne

Zarządu Towarzystwa Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej

„Pomoc Bratnia“

w Zakopanem

za rok administracyjny 1908/09.

OMYŁKI DRUKU

Str.	*Zamiast:*	*Powinno być:*
9.	drożyzna	drożyna
9.	dziesięćmi	dziesięciu
19.	maturzysta	maturzystka.
29.	o 5%	5%
35.	rochód	rozchód
35.	887·89	877·89
37.	Janina Grzybowska	Antonina Świszczowska
38.	22.312 62	2.231·62
44.	pacyentów	pacjentów
44.	sanatoryum	sanatorjum
46.	pensyonarzy	pensjonarzy
46.	wielkiemi	wielkimi
47.	rozwinięty	rozwiniętą
47.	niedomoga nerwowa	niedomogę nerwową

DOM ZDROWIA
POMOC BRATNIA

IX SPRAWOZDANIE ROCZNE

Zarządu Towarzystwa Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej

„POMOC BRATNIA“

w Zakopanem

za rok administracyjny 1908/9.

Zakopane 1909.

Nakład Tow. Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“.

Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.

TREŚĆ.

I.

Skład Zarządu Towarzystwa.

Zarząd Towarzystwa.

Prezes: Dr. Józef Żychoń.

Sekretarka: Józefa Kuczewska.

Skarbniczka: Ks. Róża Woroniecka.*

Administracya Domu Zdrowia.

Dyrektor Domu Zdrowia: Dr. Józef Żychoń.

Lekarz Domu Zdrowia: Dr. Antoni Kuczewski.

Kierowniczka kancelaryi } Józefa Kuczewska
Admnistratorka.

Rada Nadzorcza.

Dr. Edmund Brzeziński (prezes).

Dr. Bronisława Dłuska.

Tadeusz Korniłowicz.

Syndyk Towarzystwa.

Dr. Kazimierz Nowotny, adwokat w Nowym Targu.

---

* Zarząd kooptował.

II.

Skład Towarzystwa.

a) Członkowie honorowi:

1. Brzozowska Emila † (mianowana członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 24 lutego 1901 r.).
2. Marya z Górskich Kazimierzowa hr. Sobańska (mianowana członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 16 sierpnia 1903 roku).
3. Dr. Kazimierz Dłuski (mianowany członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 15 sierpnia 1907 roku).
4. Andrzej Toczyłowski (mianowany członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 15 sierpnia 1907 roku).

b) Członkowie założyciele:

(złożyli na rzecz Towarzystwa jednorazowo 200 kor.).

1. Abakanowiczówna Zofia
2. Arkuszewski Jan
3. Prof. Dr. Baranowski Ign.
4. Hr. Wł. Branicki z Suchej
5. Chojecki Zygmunt
6. Prof. Dr. Ciechanowski St.
7. Dr. Chrostowski Bronisław
8. Czarnecka Anna
9. Hr. Dzieduszycki Tadeusz
10. Gnatowski Zygmunt †
11. Górski Ludwik
12. Górski Ludwik jun.
13. Horodyska Antonina
14. Imbirowiczowa Helena †
15. Iwański August
16. Jerzmanowski Erazm
17. Zyg. Jodko-Narkiewicz
18. Prof. Kostanecki Kazimierz
19. Hr. Krasiński Adam
20. Br. Kronenberg Leopold
21. Dr. Kuczewski Antoni *
22. Laskus Franciszek
23. Leśkiewicz Józef
24. Neprosowa Klementyna Augustowa
25. Natansonowa Antonina
26. Orsetti z Jełowieckich Marya
27. Ostrowski Józef
28. Paderewski Ignacy
29. Hr. Potocki Jakób
30. Hr. Potocka Teresa
31. Płoczczanki i Płoczczanie
32. Hr. Przeździecki Konstanty
33. Koło „Pomocy panien"
34. Rostkowski Stanisław
35. Sienkiewicz Henryk
36. Hr. Sobańska Kazimierzowa
37. Hr. Sobański Kazimierz †
38. Hr. Sobański Antoni
39. Hr. Sobański Feliks
40. Hr. Sobański Michał
41. Hr. Sobańska Teresa

42. Hr. Sobańska Ludwika
43. Hr. Sobański Henryk
44. Hr. Sobański Witold
45. Dr. Sokołowski Alfred
46. Sokołowska Teresa
47. Szlenker Józef
48. Hr. Tarnowski Zdzisław
49. Taube Gustaw
50. Toczyłowski Andrzej
51. Tow. nauczycieli szkół wyższych
52. Trylski Zygmunt
53. Wawelbergowa Ludwika
54. Prof. Dr. Wicherkiewicz B.
55. Wielowiejski Jerzy
56. Docent Dr. Wrzosek Adam *
57. Z hr. Zamoyskich księżna Drucka-Lubecka Marya
58. Hr. Zamoyski Maurycy
59. Hr. Zamoyski Wład.
60. Rada miasta Lwowa
61. Tabeau Ferdynand

Towarz. akademickie:

62. „Bratnia Pomoc" stud. Uniwersytetu Warszawskiego
63. „Spójnia" stow. stud. Uniwersytetu Warszawskiego
64. „Zjednoczenie" słuchaczów Politechniki Warszawskiej
65. „Wzajemna Pomoc" uczniów Wszechnicy Jagiellońskiej
66. „Bratnia Pomoc" słuchacz. Politechniki we Lwowie
67. Towarz. uczącej się młodzieży polskich szkół wyższych w Moskwie
68. „Zjednoczenie" Tow. młodzieży polskiej za granicą
69. Korporacya studentów Polaków w Odessie
70. „Polonia" stowarzyszenie studentów w Kijowie
71. „Praca" stowarzyszenie studentów w Warszawie *
72. „Bratnia Pomoc" słuchaczów Akademii Rolniczej w Dublanach
73. „Bratnia Pomoc" stud. Polaków w Monachium
74. Biblioteka słuchaczów medycyny we Lwowie
75. Korporacya Polska słuchaczy i słuchaczek wyższych zakładów naukowych w Kijowie
76. Polska Czytelnia Akademicka w Karlsruhe
77. „Zdrowie" Towarzystwo ku wspieraniu piersiowo chorej, uczącej się młodzieży żydowskiej, szkół wyższych i średnich.*

* Przystąpili w roku bieżącym.

c) Członkowie wspierający:

(płacą na rzecz Towarzystwa przynajmniej 20 kor. rocznie)

1. Aspis Władysław
2. Augustowski Władysław
3. Biechońska Jadwiga
4. Biechoński Wojciech
5. Biedrzycka Helena
6. Bogdański Józef
7. Bogdańska Marya
8. Boukszan

9. Brezowa z Ordów Stefanią
10. Dr. Brzeziński Edmund
11. Buszczyński Konstanty
12. Dr. Bujalski Władysław
13. Hr. Branicki Wł. z Suchej
14. Dr. Bagieński Piotr
15. Prof. Dr. Bujwid Odo
16. Mecenas Bełza Stanisław
17. Dr. Chełchowski Kazimierz
18. Dr. Chełmoński Adam
19. Dr. Cykowski Stanisław
20. Chlebowska Ksawera
21. Ks. Czetwertyńska Marya *
22. Dr. Dąbrowski Kazimierz
23. Dynowska Marya z hr. Tyszkiewiczów
24. Doktorostwo Dłuscy
25. Prof. Fiedler Tadeusz
26. Franaszek Anielą
27. Gnatowski Paweł *
28. Glass Jakób
29. Gołkontt Jan *
30. Dr. Gluziński Lesław
31. Dr. Handelsman Bronisław
32. Horwattowa Jadwiga *
33. Henneberg Halina
34. Dr. Hołówko Antoni
35. Dr. Hłasko Bernard
36. Dr. Janiszewski Tomasz
37. Jabłońska Marya
38. Janowski Włodzimierz †
39. Janowska Kazimiera
40. Dr. Januszkowski Aleks.
41. Dr. Korniłowicz Edward
42. Korniłowicz Rafał *
43. Komendziński Józef
44. Korkozowiczowa Leonia
45. Korsakówna Zofia
46. Korsakowa Konstancya
47. Kozłowski
48. Dr. Kupczyk Bernard
49. Dr. Korzon Tadeusz
50. Kończa Paweł
51. Mecenas Kowerski Br.
52. Prof. Kołczykiewicz Maciej
53. Antonowicz-Kuczewska Józefa
54. Dr. Antoni Kuczewski
55. Dr. Kaufman Mieczysław
56. Korona Stanisław
57. Dr. Kraszewski Wacław *
58. Kotarbińska Lucyna *
59. Kohan Leon *
60. Koło Panien w Przemyślu*
61. Kon Adolf
62. Lewandowska Oktawia
63. Lewandowscy Julianostwo*
64. Lewandowscy Henrykostwo*
65. Lewandowscy Władysław.*
66. Litwinowicz Al.
67. Litwinowiczowa Leonia
68. Ks. Lubomirska Eleonora
69. Dr. Łogucki August
70. Dr. Majerezak Wiktor
71. Mogilnicka Eliza
72. Ds. Marenicz Stanisław
73. Dr. Muttermilch St.
74. Mahota Stefania z Horodyńskich
75. Mecenas Maliński Maks.
76. Dr. Maciański Leon
77. Dr. Moraczewski Julian
78. Narkiewiczowa Zofia
79. Nikorowiczowa Antonina
80. Nikorowiczowa Emeryka
81. Nikorowiczówna Wiktorya
82. Nikorowicz Konrad
83. Nowak Tadeusz
84. Ordzina Leontyna
85. Orzeszkowa Eliza
86. Osiecimska Anna
87. Dr. Ostaniewicz Edward

88. Orsetti Marya *
89. Prof. Dr. Pareński Stan.
90. Pawłowska Janina
91. Pfejferowa Julia
92. Popławska Wanda
93. Ks. Puzyna
94. Pączkiewicz Kazimierz
95. Pogorzelska Jadwiga *
96. Prokschowa Karolina *
97. Piwowar *
98. Dr. Rutkiewicz Mamert
99. Regelmanowa Helena
100. Rejcher Stanisław
101. Rogowska
102. Rogoziński Józef
103. Rozenblumówna Zofia
104. Dr. Adam Rymsza
105. Prof. Dr. Rostafiński Józef *
106. Surzycka Helena
107. Serafinowiczowa Tekla
108. Ks. Dr. Siemieński Jan
109. Słomkowski Władysław
110. Skarżyńska Karolina *
111. Skarżyńska Klementyna *
112. Hr. Szembek *
113. Szlenker Karol
114. Mecenas Sokołowski Józef
115. Mecenas Sumorok Restytut
116. Syrwidowa Marya
117. Toczyłowska Wanda
118. Prof. Ks. Dr. Trzeciak St.*
119. Wiszniewski Karol
120. Notaryusz Dr. Witosławski Teofil *
121. Dr. Wojnicz Aleksander
122. Wolibnerowa Marya
123. Wosiński Paweł
124. Ks. Woroniecka Róża *
125. Zejfert Felicya
126. Dr. Zaborski Karol
127. Zawadzka Janina
128. Zubowicz Ksawery
129. Żelezowski Konstanty
130. Dr. Żychoń Józef

Stowarz. akademickie:

131. „Bratnia Pomoc“ sł. Politechniki we Lwowie
132. „Bratnia Pomoc“ w Lipsku
133. „Bratnia Pomoc“ w Monachium
134. „Bratnia Pomoc“ we Wrocławiu
135. „Bratnia Pomoc“ w Paryżu
136. Chór Akademicki w Krakowie *
137. Czytelnia Akademicka w Krakowie*
138. Kasa Bratniej Pomocy im. J. Słowackiego w Coethen
139. Czytelnia Akad. we Lwowie
140. Filaretią w Dreznie
141. Kółko rolników U. U. J. w Krakowie
142. Kółko przyrodników U.U.J. w Krakowie*
143. „Ognisko“ polskie towarz. Akad. w Wiedniu
144. „Ognisko“ towarz. Akad. w Czerniowcach
145. Ogólna kasa polska studencka w Petersburgu
146. „Ognisko“ sł. wet. w Warszawie
147. „Unitas“ tow. stud. polsk. w Lipsku
148. „Wzajemna Pomoc“ stud. Politechniki we Lwowie
149. „Weletia“ Korp. student. Polaków w Rydze
150. „Wistula“ tow. stud. Polaków w Mitwejdzie

151. Polska kasa Wzajemnej Pomocy w Dorpacie
152. „Zjednoczenie“ w Dorpacie
153. „Zjednoczenie“ st. Polit. w Warszawie
154 „Związek“ młodzieży postępowej w Zurychu
155. „Życie“ stow. polsk. Akad. młodzieży postępowej we Lwowie*
156. „Związek“ młodzieży postępowej w Petersburgu.*

Zakłady naukowe:
157. Dyrekcya gimn. w Bochni
158. Czytelnia Tow. szkoły ludowej im. Chałubińskiego w sanatoryum Dra Dłuskiego *
159. Dyrekcya gimn. w Brzeżanach
160. Grono naucz. c. k. gimn. Franciszka Józefa we Lwowie
161. Grono naucz. gimn. w Gorlicach
162. Grono naucz. c. k. szkoły realnej w Jarosławiu
163. Grono naucz. V. gimnaz. w Krakowie
164. Grono naucz. polskiego gimnaz. w Kołomyi*
165. Dyrekcya VII. gimn. we Lwowie
166. Dyrekcya gimn. w Mielcu*
167. Grono naucz. gimn. w Sanoku*
168. Grono naucz. gimn. w Sokalu
169. Grono naucz. wyższej c. k. realnej szkoły w Tarnowie
170. Grono naucz. sem. naucz. w Tarnowie
171. Grono naucz. sem. naucz. męskiego w Tarnopolu
172. Gimnazyum w Przemyślu z językiem wykładowym polskim
173. Grono naucz. filii IV. gimn. we Lwowie.

d) Członków zwyczajnych:

(słuchacze wyższych zakładów naukowych) było w r. b. 1436.

Przybyło w r. b. członków: założycieli 4; wspierających 35; zwyczajnych 159.

* Oznacza członków, zapisanych w roku bieżącym.

Słowo wstępne.

Po raz pierwszy rozglądam się dzisiaj za różowym atramentem, bo pragnę, by taką barwę moje słowo miało...

Zarządowi naszej kuchni, a właściwie naszym pensyonarzom nie groził w tym roku ani razu brak obiadu; książka kasowa wykazuje, że z sumy 30.000 koron długów naszych pozostało tylko 17.000; Sekretarka nasza oblicza, że mieliśmy aż 107 chorych, że koszt utrzymania jednego przez miesiąc wynosi mniej, jak kiedykolwiek dotąd, że bez skrzywdzenia nikogo, tylko 18 pensyonarzom udzieliliśmy kredytu. Lekarz nasz przedkłada nam dobre wyniki leczenia.

Ale i z zewnątrz dobre wiadomości. Grupy młodzieży, zorganizowane poprawnie, pracowały wydatnie i były nam prawdziwie pomocne, Sejm po raz pierwszy przyznał nam subwencyę, a prócz tego wszystkiego mniej nareszcie słyszeliśmy niesłusznych zarzutów i niesprawiedliwej krytyki, a przeciwnie — coraz więcej słów uznania i zachęty.

Już nie tak nieufnie na nas spoglądają; już się nas mniej boją, już nie widzą w nas zarazę siejących, ale zarazę tłumiących, nie posądzają nas o robienie polityki, której w naszym Domu niema, a widzą na naszych werandach tylko chorą na gruźlicę młodzież.

Odczuwamy to wszystko, bo długo wiał nam biednym wiatr w oczy...

Ale my jeszcze biedni jesteśmy, i daleka przed nami droga. Do spłacenia mamy jeszcze długów dosyć, a zdając sobie sprawę, że nasz Dom nie jest odpowiednim, nie pozbywamy się myśli i nadziei wybudowania odpowiedniego — i z pewnością go wybudujemy.

Ruch przeciwgruźliczy w naszym kraju nareszcie się budzi, a my dumni jesteśmy tą świadomością, że to, co o konieczności organizacyi i zrzeszania się do skuteczniejszej przeciwko temu wrogowi obronie teraz się mówi, to my z małą początkowo garstką młodzieży już przed laty dziesięćmi rozumieliśmy i wzięliśmy się do czynu.

Jaka to ciernista i kamienista była droga, jakie na niej przeszkody i zapory — pamiętać nie chcemy, ale z radością wpatrujemy się w równiejszą nareszcie drożyznę, na której już jesteśmy, i pragniemy z niej tworzyć gościniec szeroki. Miejsca trzeba, bo za nami idą już całe szeregi, już mówi o tej walce ogół, kraj, państwo.

A zatem mieli racyę ci, co nas o zbyt postępowe posądzali przekonania. — Tak myśmy byli przewodnikami i bojownikami postępu.

Dr. Józef Żychoń
Prezes Towarzystwa.

IV.

Uchwały Zjazdu Delegatów grup i członków

dnia 15 i 16 sierpnia 1908 r.

Obecnych było 23 delegatów z 40 głosami (§ 11 stat. a.)

1) Krakowska grupa, 8 delegatów (13 głosów);
2) Technicka we Lwowie, 8 delegatów (16 głosów);
3) Uniwersytecka we Lwowie, 3 delegatów (6 głosów);
4) Zjednoczeniowa, 3 del. (4 głosy);
5) Delegat pensyonarzy (1 gł.)

Zarząd główny reprezentowała sekretarka p. J. Kuczewska i — w zastępstwie chorego Dra Żychonia — Dr. A. Kuczewski.

Jeszcze w obradach brali udział członkowie wspierający z głosem doradczym.

Sprawozdanie Grup i stosunek ich do głównego Zarządu — był przedewszystkiem przedmiotem obrad; co zaś do sprawozdania Zarządu głównego, było ono całkowicie przyjęte, a na wniosek p. Tadeusza Korniłowicza, członka Rady Nadzorczej, jednogłośnie uchwalono Zarządowi absolutorym.

Na wniosek Rady Nadzorczej uchwalono: przy układaniu rachunku strat i zysków odliczać 5% na amortyzacyę nieruchomości i 15% na amortyzacyę ruchomości; nadto wydrukować w sprawozdaniu nazwiska dłużników celem przyspieszenia i wzmocnienia egzekutywy po uprzedniem, bezimiennem, trzechkrotnem wezwaniu w pismach.

Komisya statutowa proponuje przyjęcie dyrektywy przeszłorocznego Zjazdu co do zmiany statutu.

Zjazd Delegatów uchwala jednogłośnie przyjęcie następujących zmian en bloc:

poprawka: § 5 *d*: członkowie zwyczajni opłacają w pisowe 1 kor.;

§ 9 *c* zostaje skreślony;

dodatek: § 11 *a*: „delegatem grupy nie może być pensyonarz Domu Zdrowia. Walne Zgromadzenie grupy może polecić wybór delegatów na Zjazd Zarządowi grupy. Jeśli Walne Zgromadzenie zwołane dla wyboru delegatów zebrać się nie może, sam Zarząd mianuje delegatów“;

dodatek: § 11 *c*: „za zobowiązania Towarzystwa grupy odpowiadają majątkiem tylko na cel złożonym“;
§ 12 skreślony zupełnie;
do § 15 i §§ poprzednich i następujących, wszędzie zamiast Walne Zgromadzenie Towarzystwa, ma być: „Zjazd delegatów;“
dodatek do § 16 *d*: „i członkowie Rady Nadzorczej“;
do § 19 *j*: „i interpretacya statutu“;
co zaś do § 23, uchwalono wymaganą większością zmianę następującą: „członkowie Zarządu mogą być w miarę konieczności wybrani z pośród wszystkich kategoryj członków Towarzystwa“;
jednogłośnie uchwalono zmianę § 37: „Dyrektor Domu Zdrowia za swoje czynności odpowiedzialnym jest przed władzami Towarzystwa“;
uchwalono do § 51: „w razie rozwiązania Towarzystwa ...... przechodzi cały majątek Towarzystwa pod Zarząd Wydziału krajowego“.

Zjazd uchwala rezolucyę, na mocy której Zarząd według swego uznania może te zmiany odrazu legalizować lub też odłożyć na później.

Jeszcze obradowano nad zmianą statutu, nieobjętą przez przeszłoroczny Zjazd, a dotyczącą §§ 11, 13 *f*, 19 *c*, 31.

Projekt preliminarza budżetowego, proponowany przez Zarząd główny, przyjęto ze zmianami.

Winien Dochód		Rozchód Ma	
1. Rk. pensyonarzy . .	K 22.000	1. Rk. utrzymania Domu Zdrowia	K 28.000
2. Wpisowe i wkładki czł. zwyczajnych	„ 1.600	2. Administracya i przedstawicielstwo	„ 1.000
3. Wpisowe i wkładki czł. wspierających . . .	„ 1.000	3. Czynsz za donajęte domy	„ 1.500
4. Wpisowe i wkładki czł. założycieli	„ 600	4. Inwestycye	„ 700
6. Rk. datków jednorazowych	„ 6.000	5. Druk sprawozdania rocznego	„ 450
6. Subwencye	„ 800	6. Rk. ubezpieczeń . . .	„ 200
7. Przedsiębiorstwa . .	„ 3.000	7. Rk. podatków	„ 400
8. Zwrot długów . . .	„ 700	8. Spłata długów i procenty od pożyczek	„ 3.450
	35.700		35.700

Dalej Zjazd polecił Zarządowi głównemu i Grupom wejść w stałe porozumienie z Komitetem legatu im. ś. p. St. Wyspiańskiego.

Przystąpiono do wyborów: na prezesa i dyrektora Domu Zdrowia wybrano Dr. J. Żychonia, na sekretarza J. Kuczewską, skarbnika polecono kooptować Zarządowi.

Zamknięto Zjazd uchwałą wyrażenia nieobecnemu Drowi Żychoniowi życzenia szybkiego powrotu do zdrowia, oraz podziękowania Drowi Żychoniowi, J. Kuczewskiej i Drowi A. Kuczewskiemu.

V.

Działalność Zarządu.

a) sprawy Towarzystwa.

Zamknięcie rachunków roku sprawozdawczego 1907/8 dało Zarządowi głównemu pierwszy raz od istnienia Towarzystwa błysk nadziei, że wstępuje ono na pewniejszą drogę bytowania. Sprawozdawczy zaś bieżący 1908/9 rok nadzieję tę utrwala.

Szerszy ogół coraz więcej interesuje się Domem Zdrowia, coraz dalsze są przestrzenie, które przebywać muszą zgłoszeni chorzy. Uważamy to za rozwój instytucyi, jakkolwiek bądź pragnęlibyśmy, aby w ślad za chorymi, którzy dowiedzieli się o nas, szły listy i przekazy pieniężne z wkładkami członków i zapomogami dla Domu Zdrowia. Niestety, tak nie jest jeszcze. Jakkolwiek bądź usilne czynimy starania, rezultat jednak, jak to wykazuje sprawozdanie kasowe, jest minimalny. Podanie nasze do Ministeryum o zapomogę z 2,000.000 funduszu antigruźliczego odrzucono. Odrzucono dla tej przyczyny, że w podaniu naszem użyliśmy wyrażenia „zagrożeni gruźlicą“, zamiast „chorzy na gruźlicę“. Niezrażeni odmową — wnieśliśmy prośbę ponownie i czekamy odpowiedzi, oby pomyślniejszej.

Natomiast Władze autonomiczne do naszej prośby przychyliły się, i Sejm Krajowy przyznał nam zapomogę w kwocie 600 kor. rocznie. Wdzięczni jesteśmy i za tak drobną kwotę, a mamy nadzieję, iż na rok przyszły otrzymamy więcej.

Społeczeństwo nasze w bieżącym roku dowiedziało się o nas szerzej. Wpłynęła na to znaleziona w papierach po zmarłym ś. p. Zygmuncie Drozdowiczu odezwa, którą koledzy jego podali do pism z prośbą o przedrukowanie. Odezwę podajemy niżej. Mówi ona o wielkiem sercu człowieka, który cały swój krótki żywot poświęcił pracy na niwie społecznej. Cześć Jego pamięci!

„400 koron najmniej uzyskujemy przez coroczną zabawę w Krakowie. 4 miesiące utrzymania chorego kolegi w Domu Zdrowia. Wiele to bardzo. A jednak chcielibyśmy na zawsze skreślić tę karnawałową pozycyę. Myślą i czuciem jesteśmy przy chorych, gdy się męczą obawą o brak środków na leczenie, widzimy ich, kiedy walczą ze śmiercią, znamy cmentarze zakopiańskie. Gwałt zadawaliśmy sobie, wciągając

w te wielkie zapasy młodego życia z niemocą wesołe nuty zabaw. Wiemy, że wiele instytucyj opiera swój byt na takich właśnie datkach... I to wiemy, że od brata człowieka najłatwiej wyciągnąć grosz wtedy, gdy nie czuje nawet, że daje, kiedy widzi tylko swój egoistyczny cel. Ale czujemy również, że nikt nie ośmieliłby się stosować systemu bezwolnej ofiary dla rzeczy bliskich i drogich. Człowiek powinien mieć świadomość swego dobrego czynu w rzuconej monecie. Twórczą moc budzi dopiero współczująca myśl. Takiej ofiary chcemy od was.

Do długiego szeregu wielkich i jasnych w narodzie naszym, których zabiła gruźlica, dołączcie imiona „swoich“ zmarłych, których wyrwać chorobie nie mogliście (a któż takich niema?) i dla pamięci ich dajcie nam w sposób dostojny to, co dalibyście przez wyłudzenie, aby uratować tych, których ocalić jeszcze można. I nie o zebranie jeszcze jednej składki nam chodzi.

My, młodzież, twórcy nowych reform, chcemy zmienić pojęcia życiowe, z lichego stanowiska pochlebiania samolubnym instynktom wznieść się na wyżynę ofiary, podatku kolegów dla kolegów, zdrowych dla chorych. Buntujemy się przeciwko obyczajowi „dobroczynnej“ zabawy. Znamy środki młodzieży, wiemy, jak niewiele ona posiada, ale i to wiemy, że wydaje ona setki na każdą zabawę. Zrzeknijcie się czegoś dla nas, dajcie nam wartość całą jakiejś przyjemności, lub nawet potrzeby. Mamy prawo wymagać czegoś więcej niż „okruchów“. Potężne siły uczucia tkwią w ludziach. Naród nasz zna momenty olbrzymich wzlotów. Młodzież polska nie jeden czyn uniesienia zapisała w swej historyi. Dziś, my uderzamy w wielki ton obowiązku i idei. Przez chwilę jedną wejdźcie sercem w naszą, w waszą sprawę. Odpowiedźcie“!!...

Społeczeństwo w lepszej swojej części odpowiedziało na ten głos z za grobu, przysyłając bezpośrednio do nas, lub zapomocą pism znaczniejsze sumy.

Po zamknięciu ksiąg delegat „Spójni“ z Krakowa p. Radwan, wręczył nam 1.020 kor. jako fundusz im. ś. p. Zygmunta Drozdowicza, zebrany staraniem wyżej wymienionego stowarzyszenia.

Po śmierci Stanisława Wyspiańskiego w r. 1907 młodzież ze wszystkich stowarzyszeń, bez różnicy przekonań, utworzyła komitet legatu imienia poety. Na Dom Zdrowia otrzymaliśmy już 2.000 kor., które jako pożyczkę 4% długo terminową przyjęliśmy. Suma owa uwidocznioną jest w rachunku kasy i w bilansie.

Tak znaczne sumy, które wpłynęły do kasy naszego Towarzystwa za pośrednictwem młodzieży, świadczą, że młodzież nietylko Dom Zdrowia założyła, ale i stara się, w miarę sił swoich go podtrzymać.

Dla powiększenia funduszów za przykładem lat dawnych urządzaliśmy cały szereg przedsiębiorstw.

Na tem miejscu składamy gorące podziękowanie p. Adzie Kosmowskiej, właścicielce pensyonatu „Warszawianka", za niestrudzoną i pełną inicyatywy pracę dla naszej instytucyi.

Wykaz dochodów z przedsiębiorstw:

	Koron.
Odczyt Mecen. Bogackiego w „Warszawiance"	86·60
Wieczór artystyczny w „Warszawiance" . . .	293·40
Bal urządzony staraniem p. Drowej Sokołowskiej	495·12
Koncert Lalewicza	546·81
Reunion w „Warszawiance"	656·15
Wenta przedświąteczna	462·55
Koncert prof. Skarżyńskiego i p. Poźniaka . .	91·22
Wypożyczenie maszyny dezynfekcyjnej . . .	15·—
Wypożyczenie naczynia	2—
Z balu d. 20. II. 1909	51·40
Razem . . .	2.700·25

Nadto urządzaliśmy wespół ze Stow. Biblioteki Publicznej wystawę obrazów i rzeźb artystów zamieszkałych w Zakopanem. Niestety, ponieśliśmy deficyt w kwocie 5 kor., który pokryjemy dopiero z przedsiębiorstw r. adm. 1909/10.

I w tym roku zwracaliśmy się z prośbą o zapomogi do rad miejskich, powiatowych, instytucyj finansowych.

Dziwną obojętność wykazuje wiele z tych instytucyj. Naprz. Tow. Ubezpieczeń w Krakowie stale odmawia naszej prośbie, motywując odmowę brakiem środków, a tak hojnie wspiera wprost setki innych zakładów! Może w tym roku uzna ono konieczność naszego istnienia i zapomogę nam przyzna.

Wykaz zapomóg:

Sejm Krajowy we Lwowie	600 k.	— h.
Magistrat miasta Lwowa	199 „	47 „
Gmina miasta Krakowa	199 „	57 „
Wydział powiatowy w Cieszanowie . .	25 „	— „
„ „ w Drohobyczu . .	15 „	— „
„ „ w Przemyślanach .	40 „	— „
„ „ w Łańcucie . . .	20 „	— „
„ „ w Żywcu	10 „	— „
„ „ w Brzeżanach . .	20 „	— „
„ „ w Kołomyi . . .	50 „	— „
Do przeniesienia . .	1179 k.	04 h.

Z przeniesienia . .	1179 k.	04 h.
Wydział powiatowy w Nowym Targu .	50 „	— „
„ „ w Złoczowie . . .	25 „	— „
„ „ w Tarnobrzegu . .	10 „	— „
Kasa pożyczkowa przemysłowców Lubelskich	200 „	— „
Wydział powiatowy w Samborze . . .	50 „	— „
Magistrat m. Tarnowa	40 „	— „
Wydział powiatowy w Żydaczowie . .	50 „	— „
Razem . .	1604 k.	04 h.

Jakkolwiek bądź rok administracyjny 1908/9 zamknęliśmy pomyślnie, jednak dalecy jesteśmy od utrwalenia bytu Domu Zdrowia, a na budowę nowego gmachu sanatoryalnego mamy na książeczce rk. funduszu budowy Domu Zdrowia aż... 58 kor. 23 hal! W dalszym ciągu musieliśmy przeprowadzać uchwałę pobierania 3 k. 34 hal. dziennie od chorego. Za chorych, poza Wydziałem Krajowym, który przynależnym do Galicyi przeciętnie na 2—3 miesiące daje dziennie po 2 kor., płaciły Grupy krakowska, lwowska Technicka, Tow. „Zdrowie“, „Nadzieja“, Zarząd Dóbr Zakopane, Tow. przyjaciół młodzieży Szkolnej w Samborze, Dyrekcya gimn. w Wadowicach, Sanatoryum Dra. Dłuskiego, Dyrekc. gimn. w Mielcu, Macierz Szkolna we Lwowie, Koło panien w Przemyślu, nadto Czytelnia Akademicka w Krakowie.

Wyrażamy więc tym wszystkim serdeczne podziękowanie, jak również pp. Drostwu Dłuskim, Szanownym Pacyentkom i Pacyentom Sanatoryum Dra. Dłuskiego, Drom. Bujalskiemu i Mareniczowi z Wilna, Drowi Handelsmanowi z Łodzi, p. K. Brzozowskiemu z Kijowa (zbieranie na listę), oraz p. Adzie Kosmowskiej.

b) Sprawy „Domu Zdrowia“.

Trzeci rok Towarzystwo nasze, dzięki zapisowi kaucyjnemu ś. p. Zygmunta Gnatowskiego i wykupieniu weksli na 6000 kor. przez p. Andrzeja Toczyłowskiego, jest w posiadaniu małego domku w Zakopanem przy ul. Sienkiewicza L. 11. Domek mały, na 18 chorych latem, a 16 zimą. W obec olbrzymiej ilości zgłoszeń, musieliśmy „Dom Zdrowia“ rozszerzyć za pomocą donajmu sąsiednich domków. A domki owe — to prymitywne niemal letnie mieszkania, za które jednak właściciele, rozumiejący nasze położenie, każą sobie drogo płacić. Pod każdym względem są to

wielkie niewygody. Długa i śnieżna zima zakopiańska, dżdżyste lata — a chorzy kilka razy dziennie do głównego domu chodzić muszą na jedzenie. Jest to nader uciążliwe — jednak i takie warunki dają nam możność, jak to wykazuje sprawozdanie lekarskie, — nieść skuteczną pomoc chorym i rok rocznie ratować młode życia, a że energii nie tracimy i rąk nie pokładamy — mamy przeto nadzieję, że wreszcie społeczeństwo przejmie się doniosłością naszej instytucyi, przyjdzie nam z pomocą taką, że wybudujemy własne sanatoryum, według wymagań wiedzy lekarskiej, a to pozwoli nam walczyć skuteczniej jeszcze z gruźlicą młodzieży naszej. — Może wówczas i Czytelnia Akademicka w Krakowie nareszcie odda nam zebrane przez siebie na budowę sanatoryum fundusze, które leżą od szeregu lat w Senacie.

Drugi rok prowadzimy kuchnię we własnym zarządzie i ta zasadnicza zmiana naszej gospodarki coraz lepsze daje wyniki.

Chorzy mają zdrowy, obfity posiłek, 7 razy dziennie podawany, jak tego wymaga forsowne odżywianie; koszt utrzymania znacznie się zmniejsza, a zatem mniej zmuszeni jesteśmy dokładać do każdego chorego (opłata wynosi dziennie 3 k. 34 h.)

W roku adm. 1908/9 wydaliśmy na:

żywienie	24022	k. 87	h.
opał	2081	„ 70	„
światło	422	„ 28	„
służbę kuchenną	911	„ 34	„
Razem . . .	27438	k. 19	h.

Jeżeli tę kwotę podzielimy przez 9.259 (ilość dni, jaką przebyli pensyonarze), to otrzymamy 2 k. 92 h.

Jeżeli teraz jeszcze policzymy:

reszta służby i administr. „Domu Zdrowia“	3268	k. 23	h.
leki i leczenie	1958	„ 05	„
czyszczenie i dezynfekcya	641	„ 55	„
konserwacya inwentarza	252	„ 31	„
konserwacya „Domu Zdrowia“	228	„ 28	„
pranie bielizny	296	„ 22	„
kąpiele	162	„ 90	„
czynsz za donajęte mieszkania	2085	„ 50	„
razem . . .	8893	k. 04	h.

i rozdzielimy przez 9.259, to otrzymamy 96 h. + 2 k. 96 = 3 k. 92 h. więc miesięcznie 117 k. 60 h.

Jeżeli porównamy tę cyfrę, z odnośnemi cyframi lat ubiegłych, to zobaczymy ogromną różnicę:

1901/2 r.	1902/3 r.	1903/4 r.	1904/5 r.	1905/6 r.	1906/7 r.	1907/8 r.	1908/9 r.
150·— k.	170·— k.	144·— k.	146·— k.	135·— k.	136·— k.	123·30 k.	117·60 k.

Zaznaczyć musimy, że w te koszta wchodzi utrzymanie 2 osób administracyi i 8 osób służby. Nadto dzięki wielkiej ilości chorych (9.259 dni) odważyliśmy się wydać choremu poza „Domem Zdrowia“ 59 obiadów bezpłatnie i przyjąć jednego chorego również bezpłatnie.

Ilość i jakość podawanego jedzenia nader dodatnio odbiła się na stanie zdrowia pensyonarzy, jak to niżej wykazuje sprawozdanie lekarskie.

c) Statystyka „Domu Zdrowia“.

W roku sprawozdawczym cyfra leczonych w „Domu Zdrowia“ chorych doszła do niepraktykowanego dotychczas poziomu 107, o 22 więcej, niż w roku ubiegłym. Kobiet leczyło się 11, mężczyzn zaś 96. Z roku zeszłego zostało 19; w ciągu roku przeto przyjęto 88 osób.

Z ogólnej liczby 107 pensyonarzy, z wyższych zakładów naukowych w Galicyi było:

słuchaczów Wszechnicy w Krakowie i we Lwowie	26
„ Politechniki we Lwowie	4
„ Akademii rolniczej w Dublanach . .	2
Rygorozantów filozofii	3
„ prawa	2
„ medycyny	1
Alumen seminaryum duchownego w Przemyślu .	1
Razem	39

Uczniów szkół średnich galicyjskich:

uczniów gimnazyalnych	21
„ szkoły realnej	8
„ seminaryum nauczycielskiego	5
„ szkoły przemysłowej	1
„ szkoły handlowej w Krakowie	1
„ szkoły lasowej we Lwowie	1
absolwentów gimnazyum	4
uczniów szkoły ludowej	2
Razem	43

Ogółem z zakładów naukowych w Galicyi było 82 chorych.

Z wyższych zakładów naukowych w Zaborze rosyjskim i Rosyi:

słuchacz Wszechnicy petersburskiej	1
„ instytutu technologicznego w Tomsku .	1
Razem	2

Ze średnich zakładów naukowych Zaboru rosyjskiego i Rosyi było:

uczniów gimnazyów polskich w Królestwie . .	7
uczeń szkoły realnej w Białymstoku	1
„ „ handlowej	1
„ „ muzycznej w Warszawie	1
„ „ mechanicz.-technicznej w Warszawie	1
„ gimnazyum w Szawlach	1
„ szkoły rysunkowej w Wilnie	1
uczenic szkoły freblanek w Warszawie i we Włochach	2
uczeń aptekarski	1
„ szkoły freblowskiej	1
maturzysta	1
uczenica kursów handl. Rogulskiego w Warszawie	1
alumen seminaryum duchownego w Lublinie . .	1
Razem	20

Ogółem z Zaboru rosyjskiego i Rosyi było 22 chorych.

Z wyższych zakładów w Europie zachodniej było trzech: jeden słuchacz Politechniki w Karlsruhe, jeden z Akademii lasowej w Wiedniu i jeden z Wszechnicy w Zurychu.

Co do miejsca pochodzenia, to urodzonych:

w Zaborze rosyjskim i Rosyi było	42	czyli 39·2%
w Zaborze austryackim	65	czyli 60·8%
Razem	107	

Ilość dni przebytych przez 107 naszych pensyonarzy doszła w roku sprawozdawczym do wysokości, jakiej jeszcze nie dosięgała od samego założenia Zakładu, t. j. do cyfry 9258, o 2554 wyższej od odnośnej cyfry roku ubiegłego (6705). Na każdego chorego wypada 87 dni.

Co do poszczególnych chorych, to:

4	przebyło od	250—280	dni
3	„ około . . .	230	„
4	„ „	200	„
11	„ od	120—180	„

15 przebyło	około . . .	120	dni
18 „	„	100	„
19 „	. . . .	80	„
7 „	. . . . . .	50	„
10 „	od	40—50	„
16 „	mniej . . .	40	„

Ze 107 chorych całkowitą należność zapłaciło 67; wyjechało z długiem 18; pozostało z długiem na rok adm. 1909/10 22. Wydział Krajowy w r. adm. 1908/9 wypłacił za chorych 7.446 kor. 10 hal.

Zakopane w lipcu 1909 roku.

Józefa Kuczewska
sekretarka.

VI.

Sprawozdania Grup.

Działalność wszystkich grup Towarzystwa wykazuje w roku sprawozdawczym taki rozwój, jakiego jeszcze nie było. Liczba członków znacznie się zwiększyła, a obrót niektórych grup, jak n. p. Grupy Krakowskiej, doszedł do K 3010·61. Widzimy w tem wielkie zainteresowanie się młodzieży Domem Zdrowia i zrozumienie, jak strasznym wrogiem ludzkości, a w pierwszym rzędzie młodzieży — jest gruźlica.

Grupa Karlsruheńska.

Grupa Karlsruheńska Domu Pomocy Bratniej Zakopiańskiej liczyła w roku bieżącym 65 członków (ubyło od przeszłego roku sprawozdawczego 8, przybyło 3), stanowi to około $^4/_5$ ogółu młodzieży kształcącej się tutaj. To zmniejszenie się ilościowe Grupy naszej nie powinno być stratą materyalną dla Domu Zdrowia, gdyż stosownie do uchwały naszej z dn. 28 października 1907 r., każdy z kolegów-członków, opuszczając Karlsruhe, nie przestaje i nadal być członkiem „Pomocy Bratniej“ i winien wnosić składkę bezpośrednio na rzecz Głównego Zarządu. Składki w roku sprawozdawczym napływały pomyślnie — wypłacalność wynosiła 80%. Na początku lipca urządzona była loterya fantowa — fantów dostarczyli sami koledzy.

Staraniem Polskiej Czytelni Akademickiej wydaną została Jednodniówka, wydawnictwo literackie, ze sprzedaży którego dochód czysty przeznaczony został na korzyść Domu Zdrowia — wyniesie on prawdopodobnie około stu marek; pieniądze te wysłane zostaną w przyszłym roku sprawozdawczym.

W celu zyskania innych grup dla Tow. Pomocy Bratniej zwróciliśmy się i w tym roku do innych kolonij zagranicznych z propozycyą organizowania grup. Prosiliśmy też delegatów, wy-

jeżdżających na tegoroczny Zjazd „Zjednoczenia“ o usilne propagowanie tworzenia grup „Pomocy Bratniej“ śród ogółu kolonii młodzieży polskiej zagranicą.

Sprawozdanie kasowe.

Stan kasy w dniu 10 lipca 1909 r.

Winien.		**Ma.**	
Saldo na 1 sierpnia 1908	Mk. 75·65	Wysłano do Zarządu Gł.	Mk. 270·—
Wpisowe członków . .	„ 6·25	Koszta pocztowe . . .	„ 2·—
Składki	„ 57·70	Saldo 10 lipca 1909 .	„ 8·67
Dawne zaległości . . .	„ 24·70		
Nadzwyczajne	„ 34·42		
Na R-k członków założ. P. C. A. w Karlsruhe	„ 81·95		
	Mk. 280·67		Mk. 280·67

H. Stefanowski, sekretarz. *Bolesław Hac*, przewodniczący. *Czesław Knoff*, skarbnik.

Grupa Krakowska.

Grupa Krakowska poniosła w tym roku wielką stratę ze śmiercią kolegi Zygmunta Drozdowicza, w którym straciła Członka-działacza o szlachetnej, bogatej duszy, pełnej inicyatywy i prawdziwego, głębokiego zainteresowania sprawą „Bratniej Pomocy“ naszej. Cześć jego pamięci!

Rok sprawozdawczy przeszedł dla Grupy nader pomyślnie. W porównaniu z poprzednimi latami, daje się zauważyć wyraźny rozwój, wynikający z większego uświadomienia społeczeństwa o celach i zadaniach Stowarzyszenia „Bratniej Pomocy“, a stąd obficiej zdobyte środki, dały możność udzielania pomocy większej ilości chorych kolegów. Do Zarządu Głównego weszli: Marya Skrutkowska, skarbniczka, Jadwiga Czarnocka, sekretarka, Michał Czarnocki, przewodniczący, Stefan Heltman, zastępca przewodniczącego; do komisyi rewizyjnej: Julia Wyleżyńska-Raabe, Henryk Raabe i Bartel. W myśl uchwały Walnego Zgromadzenia utworzono wydział, mający się składać z siedmiu członków. Na Walnem Zebraniu wybrano dwie koleżanki: Janinę Ilnicką i Hannę Mimońską, reszta miała być kooptowana przez Zarząd.

W roku sprawozdawczym Zarząd Grupy był czynnym przez 8 miesięcy, w ciągu których odbył 9 posiedzeń. W pracy przyjmowali w miarę możności udział wszyscy członkowie Zarządu

i Wydziału, oraz Komisya kontrolująca i delegat Zarządu Głównego, kolega Tadeusz Korniłowicz.

Nowy Zarząd, prowadząc dalej pracę swych poprzedników, starał się o nawiązanie stosunków ze Stowarzyszeniami Akademickiemi w Krakowie, wcielając je jako ciała zbiorowe w poczet Członków Towarzystwa bezpośrednio, lub pośrednio przez Grupę.

I tak jako członków wspierających zyskaliśmy: 1) Kółko Przyrodników U. U. J. 2) Chór Akademicki i 3) Czytelnię Akademicką imienia Adama Mickiewicza. Zapomogi zaś udzieliły Grupie Krakowskiej: Biblioteka Medyków U. U. J. 200 koron, Kółko Filozofów U. U. J. 60 koron, Kółko Rolników 50 koron, za co na tym miejscu składamy Im serdeczną podziękę.

Rokowania podjęte z „Br. Pom.“ U. U. J. jeszcze w roku zeszłym, nie wydały rezultatów, gdyż Instytucya ta, będąc Członkiem Założycielem Stowarzyszenia naszego, uznała za zbyteczny bliższy kontakt z Grupą tego ostatniego.

Większe datki na rzecz Grupy złożyli: Marya Skrutkowska 50 kor., Emilia Pilawska 20 kor., Józef Pilawski 20 kor., Jadwiga Silnicka 50 kor., Stanisław Trojanowski 200 kor., Nehrebecki 25 kor. 23 hal., Adryan Nowakowicz 25 kor., Honorata Nowicka 25 kor.

Większej też sumy dostarczyły wieczór tańcujący i koncert, urządzone staraniem Zarządu grupy. Członków zwyczajnych zjednała grupa w roku bieżącym 126, z lat ubiegłych miała 34, prócz tego 30 członków Akademii Sztuk Pięknych, razem 190. Członków wspierających 5: p. Piwowar, Kółko Przyrodników U. U. J., Chór Akademicki, Czytelnia Akademicka im. Adama Mickiewicza i Prof. Józef Rostafiński.

Z 1971 kor. 15 hal., wydanych na chorych, tylko 79 kor. 52 hal. użyte były poza Domem Zdrowia, olbrzymio mniej, niż w roku ubiegłym, co świadczy o normalnym rozwoju stosunków Zarządu Głównego i grupy.

W ciągu roku pomagaliśmy 17-tu kolegom czyli 80% zgłaszającym się przeciętnie jednemu koledze w ciągu $2^1/_2$ miesięcy. (Najdłużej 8 miesięcy, najkrócej 1 miesiąc). Największa zapomoga wynosiła 100 koron, najmniejsza 30 koron miesięcznie.

Sprawozdanie kasowe za rok 1908/9.

Winien

Saldo z r. 1907/8 . . .	K 223·—
Wkładki członków zwycz.	„ 230·—
„ członk. wspierających	„ 80·—
Z puszek	„ 38·02
Z list	„ 745·58
Z bloczków	„ 55·40
Na rk. budowy Domu Zdr. od Uczn. Akad. Sztuk pięknych	„ 40·—
Z wycieczki	„ 26·—
Z odczytu Jelenty . . .	„ 15·16
Wieczór i koncert . . .	„ 286·47
Zamiast wieńca dla F. G.	„ 86·06
Zwrot zadatku za salę .	„ 40·—
Od kółka filozofów . .	„ 20·—
„ Biblioteki medyków .	„ 200·—
„ Rolników	„ 50·—
Datki jednorazowe . . .	„ 874·92
	K 3010·61

Ma

Odesłano Zarządowi Głównemu za pensyonarzy	K 1891·63	
Z rk. członk. zwyczajnych . . .	252·—	
Z rk. saldo z roku 1907/8	79·96	
Z rk. członk. wspierających . . .	80·—	
Z saldu r. 1906/7	14·—	
Uczniowie Akad. Sztuk pięknych	40·—	K 2357·59
Administracya Grupy:		
puszki		K 30·—
papier i koperty . . .		„ 25·40
drobne wydatki		„ 16·72
chorzy poza D. Zdrowia		„ 79·52
w Domu Akademickim .		„ 200·—
zadatek na salę balową .		„ 40·—
za służbę policyi na koncercie		„ 20·52
dłużnicy grupy		„ 23·—
gotówka w kasie . . .		„ 217·86
		K 3010·61

M. Czarnocki
przewodniczący.

Jadwiga Czarnocka
sekretarka.

Marya Skrutkowska
skarbniczka.

Sprawozdanie Grupy Monachijskiej.

Działalność tutejszej Grupy w ubiegłym semestrze na nowe wstąpiła tory; na Walnem Zebraniu Tow. „Bratniej Pomocy“ w Monachium w dniu 8 maja b. r. przeszedł jednomyślnie wniosek następujący: a) członkowie Tow. „Bratniej Pomocy“ w Monachium, są zarazem członkami Tow. „Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej Pomoc Bratnia“ w Zakopanem; b) zobowiązują się do płacenia 1 marki semestralnie; c) Zarząd Tow. „Bratniej Pomocy“ w Monachium spełnia zarazem funkcye Zarządu Grupy Monachijskiej „Domu Zdrowia“ w Zakopanem. Skutkiem tej uchwały liczba członków tutejszej Grupy wzrosła na 54, którzy wnieśli na rzecz „Domu Zdrowia“ 54 Mk. 70 fen., prócz tego Tow. „Bratniej Pomocy“ jako całość 20 Mk.

Sprawozdanie kasowe:

Winien		Ma	
Wkładki członków zwyczajnych	K 187·62	Odesłano do Zarządu Głównego	K 274·82
Wkładki członków wspierających	„ 87·20		
	K 274·82		K 274·82

Władysław Hedinger
sekretarz.

Karol Szlenkier
przewodniczący.

Grupa Technicka we Lwowie.

Sprawozdanie roczne za czas od 30 czerwca 1908 do 1 lipca 1909 r.

Rozpoczynając rok sprawozdawczy, pragnęliśmy przyczynić się do wzniecenia w jaknajszerszych kołach społeczeństwa myśli o konieczności zbiorowej walki z gruźlicą, pragnęliśmy życie Grupy pobudzić, a przez zwiększenie dochodów uczynić z niej poważne oparcie dla Towarzystwa.

Działalność nasza przedstawia się jak następuje:

Rozesłane zostały do stowarzyszeń akademickich, akademii weterynaryjnej, szkoły lasowej we Lwowie i do szkoły rolniczej w Dublanach wezwania do zawiązywania w swem łonie odpowiednich Grup; zwracano się za pośrednictwem prasy do społeczeństwa o poparcie — jednak bez echa. Odezwa, zwrócona do kolegów na politechnice, słaby tylko oddźwięk znalazła.

Próbowaliśmy przystąpić do urządzenia odczytów z dziedziny hygieny, specyalnie zaś o gruźlicy. Poważną przeszkodą dla urzeczywistnienia tej myśli był przepis, istniejący od trzech lat niespełna, według którego odczyty na politechnice wygłaszać mogą tylko profesorowie, względnie docenci. Ci z panów profesorów, do których zwracaliśmy się, z powodu braku czasu podjąć się tego nie mogli; na urządzenie zaś odczytów poza politechniką nie zdecywaliśmy się z racyi koniecznych w tym razie wydatków na salę.

Działalność Grupy ograniczała się więc do polecania chorych kolegów i wyszukiwania źródeł dochodu.

W lipcu urządziliśmy festyn, który dał około 180 koron dochodu; prócz tego zbieraliśmy datki na rzecz Grupy na listy składkowe za pośrednictwem kolegów; o ogólnym z nich dochodzie jeszcze mówić nie można, gdyż nie wszystkie zostały zwrócone; sporządziliśmy na próbę kilka skarbonek i umieści-

liśmy je w kilku sklepach tutejszych; dochód wyszczególniamy w sprawozdaniu kasowem.

W czerwcu uzyskaliśmy zezwolenie Dyrekcyi kolei państwowych na umieszczenie na dworcach kolei we Lwowie i Przemyślu w poczekalniach klasy II. skarbonek na rzecz „Domu Zdrowia“ wraz z krótkiem informacyjnem ogłoszeniem.

Polecaliśmy w ciągu roku trzech kolegów; wszyscy zostali umieszczeni w „Domu Zdrowia“.

Liczba członków Grupy, opłacających wkładki wynosiła w roku ubiegłym 482.

Za miły swój obowiązek uważamy złożenie na tem miejscu serdecznego podziękowania Dyrekcyi kolei za uwględnienie naszego podania, jak również i tym wszystkim, którzy pojmując zadanie człowieka-obywatela przyczynili się do zwiększenia funduszów naszej Grupy.

Kończąc niniejsze słowa, stwierdzić możemy zaledwie słabe zapoczątkowanie tylko w urzeczywistnieniu tych zamiarów, które mieliśmy na początku roku. W znacznej mierze przyczynił się do tego i stosunek otoczenia do losów i zadań Grupy, ta dziwna i niezmienna obojętność, cechująca nawet ogół kolegów. Wierzymy jednak, że następcy nasi, pracując już w innej cokolwiek atmosferze, wobec silniejszego prądu w społeczeństwie do zwalczania gruźlicy, zdołają wcielić w życie niespełnione zamiary nasze, że w większej niż my mierze upowszechnią pragnienie — by w imię ukochania Życia ze złem zniszczenia bój toczyć.

Sprawozdanie kasowe.

Winien.

1. Wkładki człon. zwycz.	K	587·50
2. Przedsiębiorstwa:		
a) festyn	„	181·06
b) dochód z wieczorków	„	32·50
c) puszki	„	36·59
d) listy składek . .	„	12·05
3. Datki	„	71·30
4. Saldo z r. 7/8 . . .	„	80·34
	K	1001·79

Ma.

1. Przesłano do Zarządu Głównego:		
a) składki człon. zw. .	K	587·50
b) za chorych . . .	„	123·48
c) datek jednorazowy	„	4·78
d) z salda z r. 7/8 .	„	2·08
2. Podróż deleg. na zjazd delegatów	„	18.—
3. Jednor. zasiłek dla kolegi	„	30·—
4. Rk. kosztów administr. (zakupno puszek, wydatki festynowe, sekretaryat)	„	46·21
5. Saldo na d. 30 czerwca 1909	„	189·74
	K	1001·79

Lwowska uniwersytecka „Pomoc Bratnia".

Sprawozdanie z funduszu „Domu Zdrowia".

Towarzystwo „Bratniej Pomocy" słuchaczów Wszechnicy lwowskiej przez powzięcie uchwały na Walnem Zgromadzeniu dnia 15 listopada 1905 roku, by każdy członek Tow. „Bratniej Pomocy", był zarazem członkiem Towarzystwa „Domu Zdrowia" uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia" w Zakopanem i płacił na rzecz „Domu Zdrowia" po 1 koronie półrocznie przy uiszczaniu wkładek do swego Towarzystwa, nabyło faktyczne prawa Grupy „Domu Zdrowia" jakkolwiek grupy formalnie nie stworzyło. Świadczy o tem to, że 1) nie dokonano zarządu grupy, 2) nie urządzano Walnych Zgromadzeń grupy zwyczajnych, ani nadzwyczajnych. Wszystkie sprawy odnoszące się do „Domu Zdrowia" załatwiało Towarzystwo „Bratniej Pomocy" słuchaczów Wszechnicy lwowskiej, wewnątrz przez Wydział i Walne Zgromadzenie w myśl własnego statutu i regulaminu, na zewnątrz przez przewodniczącego Towarzystwa i członka Wydziału, któremu załatwianie spraw „Domu Zdrowia" przydzieliło. Zatem Towarzystwo „Bratniej Pomocy" słuchaczów Wszechnicy lwowskiej grupy nie stworzyło, ani samo za grupę pod żadnym warunkiem uważane być nie może. Stosunek istniejący między „Bratnią Pomocą", a „Domem Zdrowia" uważać należy tylko za pewien rodzaj umowy, przez którą obydwa Towarzystwa odnoszą pewne korzyści, wyręczając się nawzajem w niesieniu pomocy chorym swym członkom. Dalej wynika z tego, że Towarzystwo „Bratniej Pomocy" musi się ograniczyć do płacenia tylko wkładek, a zajmować się nie może tylko „Domem Zdrowia" celem zasilenia jego funduszów przez urządzanie jakichkolwiek przedsiębiorstw, bo do spełnienia ma wiele zadań względem swoich członków.

Rok sprawozdawczy bieżący nie różni się niczem od lat ubiegłych, chyba tylko tem, że udało się zrealizować należytość pochodzącą z likwidacyi grupy przy Czytelni Akademickiej, jak to wykazują sprawozdania rachunkowe.

Sprawozdanie rachunkowe z funduszów „Domu Zdrowia" przedstawia się jak następuje:

Sprawozdanie kasowe.

Winien.		Ma.	
Wkładki członków . . .	K 558·50	Wydatki administr. . .	K 2·—
Koło Medyków % z balu	K 20·—	Przesłano Zarządowi Domu Zdrowia	K 778·—
Reszta z likwidacyi Grupy przy Czytelni Akadem.	K 253·—	Do wyrównania . . .	K 89·—
% za 3 lata od 253 K .	K 37·50		
	K 869·—		K 869·—

Sprawozdanie Grupy Zjednoczeniowej w Leodyum.

Na przysłane do Zarządu Głównego 157 kor. 69 hal. (166 fr. 37 c.), złożyły się Towarzystwa w Karlsruhe (33 fr. 33 c.), w Lipsku (57 fr. 44 c.), w Leodyum (46 fr. 20 c.), w Paryżu (29 fr. 40 c.).

Zastępca sekretarza:
Bohdan Gumowski.

Zastępca prezesa:
Feliks Frycz.

VII.

Sprawozdanie kasowe.

Przedkładając poniżej bilans, rachunek strat i zysków, oraz rachunek kasy — poprzedzamy to wszystko wyjaśnieniami.

1 W stanie czynnym bilansu podajemy nieruchomość o 1150 K ocenioną niżej na skutek uchwały zjazdu delegatów dnia 15 i 16/VIII 1908 r. o 5% (od 23000 K); meble i naczynia gospodarcze wynoszą 3317.80, t. j. od 2321 kor. 18 hal. 15% odpisano na stratę + 1343 kor. 10 hal. wydane na zakupno naczynia i sprzętów.

Papiery wartościowe składają się z losu austryackiego, 2 książeczek oszczędnościowych i jednej udziałowej. Cyfra długów dosięgła 19796 K 50 h; z 18957 K 19 h spłacono 1888 K 31 h a pensyonarze z roku sprawozdawczego 1908/09 na 1909/10 pozostali dłużni 2727 K 62 h. Gotówka w kasie, dzięki przysłanych 2000 kor. z komitetu legatu Wyspiańskiego, przedstawia się dość pokaźnie, jak na kasę naszego Towarzystwa.

Stan bierny jak i w roku poprzednim wykazuje zapis kaucyjny ś. p. Zygmunta Gnatowskiego, oraz nową pozycyę — legat im. Wyspiańskiego. Ogólna liczba wierzycieli wynosi 17.781 K. 25, więc o 3268 kor. 49 mniejsza w roku poprzednim + należność obecnym pensyonarzom 418 kor. 59 hal. i Schronieniu 54 kor.

Rachunek strat i zysków wykazuje rozwój pewien Towarzystwa, co zaś do rachunku kasy, to na największą uwagę zasługuje cyfra 3887 kor. gotówki w dniu 30. VI. 1909 roku.

———

a) Bilans na d. 30 czerwca 1909 r.

Stan czynny.

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Nieruchomość (dom w Zakopanem przy ul. Sienkiewicza 11)			21850	—
2	Ruchomość (meble, naczynia gospodarskie)			3317	80
	Papiery wartościowe:				
3	Los austr. czerwonego Krzyża	20	—		
4	Książeczka Oszczędn. L. 1095 (rk. budowy Domu Zdrowia)	58	23		
5	Książeczka Oszczędn. L. 2441	111	96		
6	Książeczka udziałowa Tow. Zal. w Nowym Targu	5	—	195	19
7	Biblioteka			300	
8	Dłużnicy			19796	50
9	Gotówka w kasie			3887	
				49346	49

Stan bierny.

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Zapis kaucyjny ś. p. Zygmunta Gnatowskiego			10000	—
2	Legat im. ś. p. Stanisława Wyspiańskiego			2000	—
	Wierzyciele:				
3	Pożyczka hipot. w Tow. Zal. w Nowym Targu	9800	—		
4	Zarząd dóbr Zakopane . . .	1446	66		
5	Schronienie nauczycielek . .	193	—		
6	Spółka handlowa	2000	—		
7	Bogdański	60	—		
8	Dr. Kwieciński	45	—		
9	Weksel w pow. Kasie Oszcz. w Nowym Targu	450	—		
10	Weksel Towarz. Zaliczkowego w Zakopanem	500	—		
11	Nakaz płatniczy Giełczyńskiego	1518	—		
12	Nakaz płatniczy Towarzystwa Rolniczo-Zaliczkowego . . .	1350	—		
13	Pensyonarzom Domu Zdrowia	418	59	17781	25
14	Majątek Towarzystwa . . .			19565	24
				49346	49

Dr. Józef Żychoń m. p., prezes Tow. *Józefa Kuczewska* m. p., sekretarka Tow.

Członkowie Rady Nadzorczej: *Dr. Edmund Brzeziński* mp., *Dr. Bronisława Dłuska* m. p., *Tadeusz Korniłowicz* m. p.

b) Rachunek strat i zysków za czas od 1 lipca 1908 r. do 30 czerwca 1909 r.

Straty.

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	**Rk. utrzymania Domu Zdrowia.**				
	1) żywienie	24022	87		
	2) opał	2081	70		
	3) światło	422	28		
	4) administr. Domu Zdrowia				
	a) służba kuchenna . . .	911	34		
	b) reszta służby i admin. Domu Zdrowia	3268	23		
	5) leki i leczenie	1958	05		
	6) czyszczenie i dezynfekcya .	641	55		
	7) pranie	296	22		
	8) kąpiele	162	90		
	9) konserwacya D. Zdrowia .	228	28		
	10) konserwacya inwentarza .	252	31		
	11) czynsz za donajęte domy .	2085	50	36331	23
2	Administracya i reprezent. Tow.			796	22
3	Inwestycya			151	39
4	Druk sprawozdania rocznego .			450	—
5	Podatki . . . . . . , . .			307	39
6	Procenty od pożyczek			849	69
7	Strata na ruchom. 15% od 232118			348	48
8	Strata na nieruch. 5% od 23000			1150	—
9	Przewyżka wpływów nad wydatkami			7135	98
				47520	38

Dr. Józef Żychoń m. p., prezes Tow.

Członkowie Rady Nadzorczej: *Dr. Edmund Brzeziński* m. p.

Zyski.

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Pensyonarze za 9259 po 3 K 34 h			30925	06
2	Wpisowe			10	31
3	Wkładki członków zwyczajnych			2177	86
4	Wkładki członków wspierających			2231	62
5	Wkładki członków założycieli .			1202	35
6	Datki jednorazowe			4481	12
7	Subwencye			1604	04
8	Przedsiębiorstwa (bale, koncerty, odczyty itp.)			2700	25
9	Legat im ś. p. St. Wyspiańskiego			2000	—
10	Nadzwyczajne			87	06
11	Rk. książeczki oszczęd. L. 24441			100	71
				47520	38

Józefa Kuczewska m. p., sekretarka Tow.

Dr. Bronisława Dłuska m. p., *Tadeusz Korniłowicz* m. p.

Winien (Przychód). c) Rachunek

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	**Rk. Pensyonarzy**				
	zapłata za leczenie i utrzymanie	28204	94		
	zapłata na 9/10 r. administr. (schron. 54 K)	472	59		
	nadpłac. kwota w 8/9 adm. r.	877	89		
2	**Wpisowego**				
	wpisy	10	31		
3	**Rk. wkładek członków zwycz.**				
	wkładki członków	2177	86		
4	**Rk. wkładek członków wspier.**				
	wkładki członków	2231	62		
5	**Rk. wkładek członków założyc.**				
	wkładki członków	1202	35		
6	**Rk. subwencyi**				
	subwencya	1604	04		
7	**Rk. datków jednorazowych**				
	datki	1481	12		
8	**Rk. przedsiębiorstw**				
	dochody z zabaw, odczytów itp.	2700	25		
9	**Rk. dłużników**				
	spłata długów	1888	31		
10	**Rk. nadzwyczajnych**				
	zwrot długów zapisanych na stratę itp.	87	06		
11	**Rk. zapisów i legatów**				
	komitet legatu im. ś. p. Stan. Wyspiańskiego	2000	—		
12	**Rk. papierów wartościowych**				
	z książ. L. 24441	100	71		
13	**Gotówka w kasie d. 1. VII. 08**	454	71		
				48493	76

Dr. Józef Żychoń m. p., prezes Tow.

Członkowie Rady Nadzorczej: *Dr. Edmund Brzeziński* m. p.,

Kasy. **(Rochód) Ma.**

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	**Rk. utrzymania Domu Zdrowia**				
	1) żywienie	24022	87		
	2) opał	2081	70		
	3) światło	422	28		
	4) administracya D. Zdrowia				
	a) służba kuchenna . . .	911	34		
	b) reszta służby i admin. Domu Zdrowia	3268	23		
	5) leki i leczenie	1958	05		
	6) czyszczenie i dezynfekcya .	641	55		
	7) konserwacya inwentarza .	252	31		
	8) konserwacya D. Zdrowia .	228	28		
	9) kąpiele	162	90		
	10) pranie	296	22		
	11) czynsz za donajęte domy .	2085	50	36331	23
2	**Rk. pensyonarzy**				
	zwrot nadpłac. kwoty . . .			887	89
3	**Rk. podatków** — podatki . .			307	39
4	**Rk. wierzycieli**				
	spłata dawnych długów . .			3177	27
5	**Rk. ubezpieczeń**				
	za ubezpieczenie nieruch. . .			148	69
6	**Rk. nadzwyczajn.**			16	—
7	**Rk. admin. Tow. i przedstaw.**				
	marki, przybory kancelaryjne, druki, portorya			796	22
8	**Rk. procentów**				
	procenty od pożyczek . . .			849	69
9	**Rk. inwestycyi**				
	za inwestycye			151	39
10	**Rk. biblioteki**				
	książki, prenumerata pism .			157	89
11	**Rk. druku sprawozdania rocz.**				
	za sprawozdanie			450	—
12	**Rk. ruchomości**				
	naczynia, meble			1343	10
13	**Gotówka w kasie 30. VI. 09 r.**			3887	—
				48493	76

Józefa Kuczewska m. p., sekretarka Tow.

Dr. Bronisława Dłuska m. p., *Tadeusz Korniłowicz* m. p.

Sprawozdanie Rady Nadzorczej.

Na posiedzeniach w d. 29 i 30 lipca r. b. Rada Nadzorcza po przejrzeniu ksiąg Towarzystwa znalazła je we wzorowym porządku. Z radością może zaznaczyć, że mimo podwyższenia skali żywienia zarówno ilościowo, jak i jakościowo, i mimo wzrastającej drożyzny — koszty utrzymania pacyentów zmniejszyły się o 19 hal. dziennie od osoby. Wobec tego Rada Nadzorcza stawia następujące wnioski na Zjazd delegatów: 1) o udzielenie absolutoryum Zarządowi 2) o gorące podziękowanie p. Doktorowej Kuczewskiej za pełną poświęcenia i znajomości rzeczy pracę dla dobra Domu Zdrowia i całego Towarzystwa.

Pozatem Rada Nadzorcza proponuje zmianę uchwalonego w roku zeszłym wniosku w sprawie amortyzacyi ruchomości w tym duchu, żeby pozostawiając uchwalone 15%, zapisywać ponadto na rachunek konserwacyi inwentarza wydatki na naczynia stołowe i kuchenne.

Członkowie Rady nadzorczej:

Dr. Edmund Brzeziński prezes Rady Nadzorczej m. p.

Dr. B. Dłuska m. p. *T. Korniłowicz* m. p.

Wykaz wpisowego i wkładek członków w roku adm. 1908/9.

Wpisowe.

† Zygmunt Drozdowicz	Kor.	1	hal.	—
Grupa Karlsruheńska	„	5	„	31
Tadeusz Kupczyński	„	1	„	—
Stanisław Walery Nowak	„	1	„	—
Wincenty Rzewnicki	„	1	„	—
Antonina Świszczowska	„	1	„	—
	Kor.	10	hal.	31

Rk. wkładek członków zwyczajnych.

1.	Grupa	Karlsruheńska	Kor.	185·45	Członków	65
2.	„	Krakowska	„	252·—	„	190
3.	„	Monachijska	„	187·62	„	54
4.	„	Technicka we Lwowie	„	587·10	„	482
5.	„	Uniwersytecka we Lwowie	„	778·—	„	530
6.	„	Zjednoczeniowa w Leodym	„	157·69	„	100 (?)
7.	W. P.	Janina Grzybowska	„	2·—	„	1
8.	„	Stanisław Dąbrowski	„	2·—	„	1
9.	„	Stanisław Dobrowolski	„	2·—	„	1
10.	„	† Zygmunt Drozdowicz	„	2·—	„	1
11.	„	Janina Grzybowska	„	2·—	„	1
12.	„	Tadeusz Kupczyński	„	2·—	„	1
13.	„	Aleksander Kraszewski	„	2·—	„	1
14.	„	Roman Konecki	„	—·—	„	1
15.	„	Zygmunt Łada	„	2·—	„	1
16.	„	Kazimierz Nowicki	„	2·—	„	1
17.	„	St. Walery Nowak	„	2·—	„	1
18.	„	Marya Orsetti	„	4·—	„	1
19.	„	Józef Prokopowicz	„	2·—	„	1
20.	„	Leon Ringmann	„	2·—	„	1
21.	„	Wincenty Rzewnicki	„	2·—	„	1
		Razem	Kor.	2177·86	Członków	1436

Wykaz wkładek członków wspierających za rok 1908/9.

		Kor.
1.	Augustowski Władysław	20·08
2.	Biechońska Jadwiga	20·—
3.	Biechoński Wojciech	20·—
4.	Biedrzycka Helena	20·—
5.	Bogdański Józef	20·—
6.	Dr. Brzeziński Edmund	20·—
7.	Dr. Bujalski Władysław	40·—
8.	Hr. Branicki Władysław z Suchej	200·—
	Do przeniesienia	360·08

		Kor.
	Z przeniesienia	360·08
9.	Prof. Dr. Bujwid Odo	20·—
10.	Mecenas Bełza Stanisław	20·—
11.	Dr. Chełchowski Kazimierz	100·—
12.	Chlebowska Ksawera	20·—
13.	Ks. Czetwertyńska Marya	20·—
14.	Dynowska Marya z hr. Tyszkiewiczów	20·—
15.	Doktorostwo Dłuscy	18·—
	Do przeniesienia	578·08

		Kor.
	Z przeniesienia	578·08
16.	Prof. Fiedler Tadeusz	20·—
17.	Franaszek Aniela	20·—
18.	Gnatowski Paweł	25·18
19.	Glas Jakub	50·—
20	Gołkontt Jan	20·—
21.	Dr. Handelsman Bron.	20·—
22.	Horwattowa Jadwiga	20·—
23.	Janowska Kazimiera	20·—
24.	Kopytowska Aniela	20·—
25.	Korniłowicz Rafał	20·—
26.	Antonowicz-Kuczewska Józefa	20·—
27.	Kohan Leon	20·—
28.	Dr. Kaufman Mieczysław	20·—
29.	Dr. Kraszewski Wacław	20·—
30.	Kotarbińska Lucyna	20·—
31.	Krakowska Grupa	40·—
32.	Koło panien w Przemyślu	20·—
33.	Komendziński Józef	20·—
34.	Kon Adolf	20·—
35.	Lewandowska Oktawia	40·—
36.	Lewandowscy Juljanowstwo	25·18
37.	Lewandowscy Henrykowstwo	20·14
38.	Lewandowscy Władysław.	25·18
39.	Mogilnicka Eliza	20·—
40.	Dr. Marenicz Stanisław	20·08
41.	Nikorowiczowa Emeryka	20·—
42.	Osiecimska Anna	20·—
43.	Orsetti Marya	20.—
44.	Prof. Dr. Pareński Stan.	20·—
45.	Popławska Wanda	20·—
46.	Pogorzelska Jadwiga	20·—
47.	Prokschowa Karolina	40·—
48.	Prof. Dr. Rostafiński Józef	20·—
49.	Skarżyńska Karolina	20·—
50.	Skarżyńska Klementyna	20·—
51.	Hr. Szembek	20·—
52.	Szlenkier Karol	47·20
53.	Toczyłowska Wanda	40·—
54.	Prof. Ks. Dr. Stanisław Trzeciak	20·—
55.	Notaryusz Dr. Witosławski Teofil	20·—
56.	Ks. Woroniecka Róża	5·—
57.	Zejfert Felicya	20·—
	Do przeniesienia	1556·04

		Kor.
	Z przeniesienia	1556·04
58.	Dr. Żychoń Józef	20·—

Stowarzyszenia akademickie.

59.	Bratnia pomoc słuchaczów politechniki we Lwowie	20·—
60.	Bratnia Pomoc w Monachium	40·—
61.	Chór akademicki w Krakowie	20·—
62.	Polska kasa wzajemnej Pomocy w Dorpacie	20·—
63.	Wzajemna pomoc studentów politechniki we Lwowie	20·—
64.	Ogólna kasa polska studencka w Petersburgu	50·—
65.	Związek Młodzieży postępowej w Petersburgu	25·40
66.	Zjednoczenie w Dorpacie	20·30
67.	„Życie“ Stow. polskiej akad. młodzieży postępowej we Lwowie	20·—

Zakłady naukowe.

68.	Dyrekcya gimn. w Bochni	100·—
69.	Czytelnia Tow. Szkoły Ludowej im. Chałubińskiego w Sanatorjum dra Dłuskiego	20·—
70.	Grono naucz. gimn. Franciszka Józefa we Lwowie	48·20
71.	Grono naucz. gimn. w Gorlicach	20·—
72.	Grono naucz. c. k. szkoły realnej w Jarosławiu	20·—
73.	Grono naucz. V. gimnaz. w Krakowie	20·11
74.	Grono naucz. polskiego gimn. w Kołomyi	62·63
75.	Dyrekcya VII. gimn. we Lwowie	20·—
76.	Dyrekcya gimn. w Mielcu	20·—
77.	Grono naucz. gimn. w Sanoku	48·94
78.	Grono naucz. gimn. w Sokalu	20·—
79.	Grono naucz. wyższej c. k. realnej szkoły w Tarnowie	20·—
	Razem . Kor.	2312·62

Wykaz wkładek członków założycieli.

	Kor.
Karlsruheńska grupa za polską czytelnię akademicką w Karlsruhe	117·35
„Zdrowie“ Towarzystwo ku wspieraniu uczącej się młodzieży żydowskiej szkół wyższych i średnich	200·—
Towarzystwo „Praca“ w Warszawie	485·—
Dr. Antoni Kuczewski	200·—
Docent Dr. Adam Wrzosek	200·—
Razem . . Kor.	1202·35

Wykaz datków jednorazowych w r. 1908/9.

	Kor.
WP. Pacyenci Sanatoryum Dra Dłuskiego	935·71
„ Dr. Kazimierz Dłuski nieprzyjęte honorar. od. p. B. Sz.	50·—
WP. Borowska	100·—
„ Sanatoryum Dra Dłaskiego w rocznicę otwarcia zamiast wina	200·—
W dzień imienin Dyrektora Dra Dłuskiego pacyenci Sanatoryum	152·—
WP. Grześ Mars	4·—
Kapelan zebrane na werandzie w Sanatoryum Dra Dłuskiego	9·—
WP. Hutkiewiczówna	12·—
Za czytanie Sherloka Holmesa	16.07
Wygrane w karty od panny Machwicówny	2·74
WP. Biedrzycka	5·—
„ Jadwiga Horwattowa	5·—
„ Rodowicz za fotografie	20·—
Humiecki przegrany zakład	20·—
Amatorskie przedstawienia w Sanator. Dra Dłuskiego	394·60
WP. Dr. L. Nazarkiewicz	20·—
„ Ryzman Paweł w rocznicę śmierci matki	1·—
Grupa krakowska od p. Kaweckiej przez p. Jemielewskiego	10·—
Skarbonka z wiosny l. 15 otworzona w obecności p. Kulikowskiej i gości	22·—
Przez Dra Handelsmana: H. L. L. W.	1·—
N. N.	1.—
WP. Irena Jadowska	1·—
„ Pawelski	2·—
„ Jadwiga Wolanowska	2·—
„ K. i L. Browscy	3·—
„ R. Maliński	2·—
„ Ks. Pius, kapucyn	1·—
Przez Dra Handelsmana:	
Ks. Antoni, kapucyn	1·—
Zebrane w pensyonacie p. Sadowskiej	—·40
WP. X.	—·20
„ Anna Schiele	20·—
„ Poliszewski Wiktor	3·—
„ Franciszek Witkowski	2·—
Z wieczoru artystycznego pana Prof. Rachlewicza w willi Maryi	24·42
Przez Dra Marenicza z Wilna:	
WP. Alina Zaleska	7·50
„ Paweł Galiński	2·50
Do przeniesienia	2053·14

	Kor.
Z przeniesienia	2053·14
WP. Zeneida Bułakowa	7·50
„ Wiktorya Broniewiczowa	2·50
„ Jadwiga Koszko	1·23
„ B. Stankiewicz	2·50
„ St. Stankiewicz	2·50
„ Dr Tadeusz Dembowski	2·50
„ Wiktor Godlewski	1·23
„ Kazimierz Szmigiero	2·50
„ Dr. Lucyan Adamowicz	2·50
„ Dr. Aleksander Safarewicz	2·50
„ Adam Bohdanowicz	7·50
Dochód z amatorskiego przedstawienia w willi Maryi pod łaskawą reżyseryą p. Prof. Mieczysława Rachlewicza	60·20
WP. Alfon Bielicki strącone z zadatku p. R.	1·—
Od delegatów zjazdu zamiast obiadu	20·—
Ze skarbonki Mecenasa Antoniego Szymańskiego	32·50
WP. Rapacki nieprzyjęte za bilet	3·—
„ Stanisław Piaskowski	2·—
„ X.	—·88
L. 15. Skarbonka z Wiosny, otworzona w obecności Sekretarki Tow. p. Zdanowskiej i gości	26·50
L. 23. Skarbonka od Dra Kraszewskiego, otworzona w obecności Drostwa Karasiów, p. Piotrowskiego i Sekretarki Towarzystwa	36·04
Skarbonka Nr. 10 z kancelaryi Towarzystwa Pomoc Bratnia w Zakopanem, otworzona w obecności pp. Freiera, Zielika i Sekr. Towarz.	31·53
Skarbonka L. 18 z „Jerzewa“, otworzona w obecności Dra Wilczyńskiego i Sekretarki Towarzystwa	32·39
Skarbonka L. 2 od Dra Żychonia, otworzona w obecności p. Piotrowskiego i Sekretarki Towarzystwa	41·72
Skarbonka z Piotrkowianki L. 8 otworzona w obecności p. Piotrowskiego i Sekretarki Towarzystwa	8·36
Ze skarbonek Grupy Warszawskiej, otworzonych w obecności pana Piotrowskiego i Sekretarki Towarzystwa	5·30
WP. Maryan Łodyński	20·—
„ Stanisław Rostkowski	40·—
Do przeniesienia	2449·52

	Kor.
Z przeniesienia	2449·52
WP. Jadwiga Rostkowska	40·—
„ Elwira Iwańska	10·—
„ Wanda Syroczyńska	10·—
Ze skarbonki w Janinie otworzonej w obecności p. Ciszewskiej i Sekretarki Tow.	6·87
Ku uczczeniu pamięci ś. p. Włodzimierza Janowskiego	50·—
WP. Dr. Tadeusz Sokołowski nieprzyjęte honoraryum od Dra Ciechomskiego	2·—
„ Dr. Pelczar	10·—
Przez p. Maryę Kulczycką goście w „Muraniu“	6·—
WP. Aleksander Chomiński przez zakład Dra Chramca	10·—
Ze skarbonek w Warszawiance Nr. 20 i 16, otworzonych w obecności Pp. Kosmowskiej, Huskowskiej i Sekretarki Towarzystwa	22·80
WP. Zygmunt Jodko-Narkiewicz	20·—
„ Dr. Rydlewski z Poznania przez p. Borne	5·—
„ Malinowski przez Dra Januszkowskiego za sprzedane fotografie	10·—
Bezimienne przez p. Cz. Brzostowskiego	62·50
WP. Kazimiera Janowska dla uczczenia pamięci ś. p. Włodzimierza Janowskiego	20·—
Bratnia Pomoc w Moskwie	85·07
WP. Bronisław Rykowski	2·—
„ Józefa Kuczewska	5·—
„ Z. B. z willi Podlasie za pośrednictwem p. Drzewieckiej	15·—
Bezimiennie	4·—
WP. K. N. i L. J.	2·40
„ Steinhilber	5·—
„ Jan Zielik	1·—
„ Franciszek Witkowski z rk. wkład członk zwycz.	2·—
„ C. k. Notaryusz w Tarnowie Bujnowski	10·—
„ Marya z Jełowickich Orsetti	20·—
„ Aleksandra z Orsettich Krusenstern	20·—
„ Wincenty Kraus zwrot za przesłane rzeczy	1·07
„ Eugienia Frankowska dla uczczenia pamięci Czesława Peliskiego	5·—
„ Zygmunt Jodko-Narkiewicz	10·—
„ J. P. należne za marki p. J. S.	—·30
„ Przyjemska	2·—
Do przeniesienia	2924·53

	Kor
Z przeniesienia	2924·53
Grupa krakowska z salda roku 1907/8	14·—
„ Prof. Dr. Paweł Kučera nieprzyjęte honoraryum z fabryki Tlen	50·—
„ Marya Konopnicka przez Tadeusza Pini	6·40
„ Rapacki nieprzyjęte honorar. przez Dra Kuczewskiego	2·—
„ Henryk Łukasowski dla uczczenia pamięci syna Mieczysława, lekarza	50·—
Ze Skarbonki w Jerzewie L. 18 otworzonej w obecności pp. Drowej Wilczyńskiej, Koźniewskiego i Sekr. Tow.	30·53
Z listy składek L. XV. Dra Knappego z Warszawy	12·35
Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Witolda Hagderera, słuchacza filozofii, złożyli profesor Bołoz Antoniewicz i słuch. seminar. histor. we Lwowie	39·—
Skarbonka z Piotrkowianki, otworzona w obecności pana Olszewskiego i Sekretarki Towarzystwa	7·12
Grupa Karlsruheńska	9·51
Grupa krakowska z salda roku 1907/8	13·04
Skarbonka L. 15 z Wiosny, otworzona w obecności pana Hermana i Sekretarki	30·64
WP. Jadwiga Daniłowska	8·—
Skarbonka L. 10 z kancelaryi Tow., otworzona w obecności Sekretarki i pp. Gronka, Szczepana i Wąsa	24·60
Przez J. O. Ks. Puzyniankę	20·—
Tow. Wioślarskie w Kaliszu dla uczczenia pamięci słuchacza III r. Wszechnicy Krakowskiej ś. p. Stefana Kausa	32·50
WP. Marya Hr. Wodzicka zebrane 2 lutego	7·—
„ Z. B. nieprzyjęte honorar. przez Dra Kraszewskiego	10·—
„ Antoni Jurgenson dopłata do rzeczywistego kosztu utrzymania syna Stefanka	25·—
Przez c. k. inspektora stacyi klimatycznej w Zakopanem jako wynik polubownego załatwienia sporu z p. A. Wernitzem p. M. Falencka	10·—
Skarbonka z Warszawianki otworzona w obecności pp.	
Do przeniesienia	3326·22

	Kor.
Z przeniesienia	3326·22
Kosmowskiej, Lipkowskiej i Sekretarki Towarzystwa	38·27
Kuracyusze z Willi Wanda p. Szczepanowskiej z Bad Nauheim przez Dra Marenicza	32·48
WP. Helena Regelmanowa jako „Pomoc Bratnia"	30·—
Skarbonka L. 18 z Jerzewa otworzona w obecności Drowej Wilczyńskiej i Sekretarki Towarzystwa	18·91
WP. Stefania Sieroszewska	4·—
„ Antoni Jurgenson jako dopłata do rzeczywistego kosztu utrzymania syna Funcika	25·—
Skarbonka L. 32 z Szalasu otworzona w obecności p. Mullera i Sekretarki Towarz.	15·20
Ze skarbonki w pensyonacie „Zacisze"	28·—
Przez Grupę Krakowską uczniowie Akademii sztuk pięknych w Krakowie na rachunek funduszu budowy D. Zdrowia	40·—
WP. Antonina Świszczowska	5·36
„ A. C. nieprzyjęte honorar. przez Dra Żychonia	10·—
„ Tadeusz Kupczyński	2·—
Przez redakcyę Krytyki staraniem Stowarzyszenia polskiej młodzieży postępowej we Fryburgu Szwajc.	54·27
WP. A. W. z Lublina nieprzyjęte honoraryum przez Dra Dłuskiego	20·—
„ Ks. Rychlik nieprzyjęte za święcenie stołu w Pomocy Bratniej	2·—
„ Marya Karczewska nieprzyjęta dopłata za obiady od S. M.	4·80
„ Eugieniusz Skarda	5·—
„ Józefa Kuczewska	6·—
Skarbonka z Warszawianki otworzona w obecności pani Kosmowskiej i Sekretarki Towarzystwa	23·90
Skarbonka z Jerzewa otworzona w obecności Drowej Wilczyńskiej i Sekretarki Tow.	30·30
WP. Antoni Jurgenson dopłata do rzeczywistego kosztu utrzymania syna Funcika	25·—
„ Adam Maciurzyński	9·58
„ Michał Wąs	5·—
Administracya „Czasu"	4·87
Do przeniesienia	3766·16

	Kor.
Z przeniesienia	3766·16
Z Gońca wieczorowego i porannego za pośrednictwem p. Leona Rostkowskiego	14·—
Ze Skarbonki L. 20 zebrane przez p. Kazimierę Janowską	153·89
WP. Józio Korewa	—·82
Przez K. Brodzkiego „Polonia" Stowarzyszenie młodzieży postępowej w Monachium zamiast wieńca na trumnę ś. p. Z. Drozdowicza na rachunek budowy Domu Zdrowia	13·—
Polskie stowarzyszenie w Lozannie	120·93
WP. St. D. nieprzyjęte honorar. przez Dra Kraszewskiego	30.—
Administracya „Czasu"	10·—
WP. J. W. nieprzyjęte przez p. Łysakowskiego	3·—
Ogół kolegów Petersburga z L. XXVII przez Z. M. P.	35·92
Skarbonka L. 17 od Dra Brzezińskiego, otworzona w obecności p. Freiera i Sekret. Towarzystwa	2·72
Z L. XXXII p. Dietz	8·20
Grupa Krakowska z salda roku 1907/8	79·96
Skarbonka od Dra Jakimiaka z Warszawy przez p. Walewskiego, otworzona w obecności Sekretarki Towarzystwa i p. Walewskiego	5·67
Przez Dra Bujalskiego z Wilna L. XI:	
WP. Nauman	7·50
„ Żukowska	5·—
„ Urszula Szmidt	7·50
Przez Dra Handelsmana	1·—
„ Stanisława Łopato	5·—
Skarbonka p. Żarskiej w Piotrkowie	6·80
Z listy L. XXII pani Wandy Dobrowolskiej	68·23
Skarbonka L. 22 z „Podlasia" od p. Drzewieckiej, otworzonej w obecności p. Hosowicza i Sekretarki Towarzystwa	32·74
Grupa Technicka	4·78
(Z salda r. 1907/8)	2·08
WP. Marya Kulczycka przegrany zakład	—·60
„ Wanda Syroczyńska	20·—
„ Antoni Jurgenson dopłata do rzeczywistego kosztu utrzymania syna Funcika	18·78
Do przeniesienia	4424·28

	Kor.
Z przeniesienia	4424·28
Skarbonka w Warszawiance otworzona w obecności pp. Prabowskiej, Ustyanowiczówny, Rubinowicza i Sekretarki Towarzystwa	15·—
Do przeniesienia	4439·28

	Kor.
Z przeniesienia	4439·28
WP. Sławunio Janowski	3·—
Z rachunku Jasińskiego	—.28
Z rachunku pensyonarzy	35.56
X. z Sanat. dra Dłuskiego	3·—
Razem . . Kor.	4481·12

Wpływy # Projekt preliminarza budżetowego na rok adm. 1909/10. **Rozchody**

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h
1	Rk pensyonarzy	22000	
2	Rk wpisowego	5	
3	Rk wkładek członków zwyczajnych . .	1500	
4	Rk wkładek wspierających	1800	
5	Rk wkładek założycieli	600	
6	Subwencye	1000	
7	Przedsiębiorstwa	2000	
8	Przewidziany deficyt	7735	17
		36640	17

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h
1	Rk utrzymania Domu Zdrowia	30000	
2	Rk administr. Tow. i przedstawicieli . .	1000	
3	Rk czynszu	3000	
4	Rk inwestycyi	500	
5	Rk ubezpieczeń	150	
6	Rk podatków	400	
7	Amortyzacya nieruch. 5% od 21850 K .	1092	50
8	Amortyzacya ruchom. 15% od 3317 K 80 h	497	67
		36640	17

Dr. Józef Żychoń m. p.
prezes Tow.

Józefa Kuczewska m. p.
sekretarka Tow.

Członkowie Rady Nadzorczej:

Dr. Edmund Brzeziński m. p. *Dr. Bronisława Dłuska* m. p. *Tadeusz Korniłowicz* m. p.

VIII.

Sprawozdanie lekarskie.

Jak pod innymi względami, tak też pod względem ilości zgłoszeń i ilości leczonych w roku sprawozdawczym chorych zakład nasz wykazuje znaczny rozwój. Odnośne liczby doszły do niepraktykowanego dotychczas poziomu. Nie mogliśmy już wszystkich naszych pacyentów umieścić w obrębie naszego sanatoryum i musieliśmy wyjść poza jego ściany, donajmując w okolicznych domach osobne pokoje. W tym też roku bardziej niż kiedykolwiek, odczuliśmy palącą potrzebę budowy murowanego, rozszerzonego gmachu dla naszego zakładu leczniczego. Z całą oczywistością i zarazem natarczywością stanęła przed nami obecnie prawda, że bez spełnienia tego najpilniejszego postulatu niemożliwym będzie dla nas stanąć na wysokości doniosłego zadania walki skutecznej z gruźlicą u całych już zastępów młodzieży, które cisną się, szukając ratunku, do Domu Zdrowia. Odwołujemy się przeto jeszcze raz do całego społeczeństwa polskiego wraz z miarodajnymi jego czynnikami, aby dało nam środki dla spełnienia tego nieodzownego postulatu.

Ze 176 zgłoszonych:

przyjęliśmy w ciągu roku administracyjnego	88
na rok zaś 1909/10	26
Z reszty:	
po otrzymaniu warunków przyjęcia, podania nie wznowiło	39
podanie cofnęło	7
nie przyjechało bez podania powodów	4
nie przyjechało z powodu zasłabnięcia	1
Nie przyjęliśmy:	
z powodu zmian chorobowych zbyt daleko posuniętych	8
z powodu zupełnego braku zmian gruźliczych	4
z powodu braku funduszów	1
z powodu zamożności	1
z powodu, że nie byli uczącymi się	5
z powodu zbyt młodego wieku	1
Razem	176

88 przyjętych w roku administracyjnym sprawozdawczym wraz z 18 pensjonarzami pozostałymi z roku zeszłego dadzą ogólną liczbę 107 chorych leczonych w czasie sprawozdawczym w naszym zakładzie. Jeżeli tę cyfrę porównamy z liczbą 85 roku ubiegłego, która była najwyższą od założenia zakładu, to przekonamy się, że w ciągu dziewięcioletniego istnienia naszego sanatorjum nigdy jeszcze liczba roczna chorych nie była tak, jak w roku ostatnim, wysoką.

Przechodząc do poszczególnych danych statystycznych, zaznaczamy, że 19 pozostałych z roku ubiegłego chorych przebyło u nas naogół 2130 dni, licząc cały ich czas pobytu, co dla jednego do 112 dni (w roku ubiegłym 200 dni).

Z tych	1 przebył	327 dni
	2 około	240 dni
	4 od 120 do	150 dni
	4 od 80 do	100 dni
	7 mniej niż	80 dni
	1 około	40 dni.

Gdy te cyfry, które otrzymaliśmy w spadku po roku poprzednim porównamy z odnośnymi cyframi roku sprawozdawczego, to wypadnie znaczna różnica dla tegoż pod względem skrócenia czasu tak przeciętnego, jak poszczególnego pobytu chorych.

Ilość dni przebytych przez 107 naszych pensjonarzy dosięgła w roku sprawozdawczym niepraktykowanego dotychczas poziomu, cyfry 9259 dni o 2554 większej od odnośnej cyfry roku ubiegłego, która to (6705) znowu była najwyższą od wszystkich innych od samego założenia zakładu. Przeciętna ilość dni, przebytych przez jednego naszego chorego, wynosi 87 dni.

Co do poszczególnych chorych, to:

4	przebyło	od 250 do 280 dni
3	„	około 230 dni
4	„	„ 200 „
11	„	od 120 do 180 dni
15	„	około 120 dni
18	„	„ 100 „
19	„	„ 80 „
7	„	„ 50 „
10	„	od 40 do 50 dni
16	„	mniej 40 dni.

Co do wieku naszych chorych, to:

1	miał lat . .	7
1	„ „ .	10
1	„ „ . .	12
4	miało po lat	16
11	„ „ „	17
12	„ „ „	18
10	„ „ „	19
12	„ „ „	20
10	„ „ „	21
11	„ „ „	22
4	„ „ „	23
6	„ „ „	24
10	„ „ „	25
6	„ „ „	26
3	„ „ „	27
4	„ „ „	28
1	miał lat . .	33

Dziedziczność za stwierdzoną uznaliśmy u 41 czyli u 38·3%. Przybytek na wadze zauważyliśmy u 88, ubytek u 8; niezważonych lub z tąsamą wagą mieliśmy 11. Najwyższy przybytek na wadze wynosił 14 klgr., przeciętny zaś 4·58 klgr. Gdy ostatnią cyfrę porównamy z odnośną liczbą roku ubiegłego (3·87 klgr.), to przekonamy się, że przeciętny przybytek na wadze wzrósł o 0·71 klgr. Zwiększenie to przypisujemy w znacznej mierze postępującemu stale ulepszeniu wiktu w naszym Zakładzie. W roku sprawozdawczym zwróciliśmy zwłaszcza uwagę na ilość spożywanego przez pensyonarzy pieczywa (5 razy dziennie) i masła, które podajemy im w nieograniczonej ilości 3 razy dziennie: na pierwsze śniadanie i podwieczorek wraz z mlekiem, kakao lub kawą i jako dodatek do wieczerzy.

Co do zmian chorobowych, to, trzymając się podziału sprawozdań nowszych, mieliśmy:

1. z naciekiem w jednym szczycie	29
2. z naciekiem w obu szczytach, lub z naciekiem jednego płatu płuca	42
3. ze zmianami większymi w obu płucach	23
4. ze zmianami wielkiemi rozpadowymi lub z gruźlicą ogólną	13
	107

Ciepłotę ciała uwzględniamy trojaką:

1. mających ciepłotę ciała prawidłową (do 37° w ustach) i podnieceniu (do 37·4°) mieliśmy 62
2. mających podniecenia i stan podgorączkowy (do 38°) . 24
3. mający stan podgorączkowy i gorączkę (od 38°) . . . 21

107

Krwioplucie zdarzyło się u 14, krwotok u 5.

Z powikłań obserwowaliśmy:

gruźlicze zapalenie opon mózgowych . . 1
gruźlicę krtani 2
gruźlicze zapalenie otrzewnej z gruźlicą jelit 1
gruźlicę gruczołów chłonnych 2
zapalenie opłucnej 9
gruźlicę kości (osteomyelitis) 1
nieżyt przewlekły jelit 4
wrzód okrągły żołądka 1
białkomocz 3
zakrzepy w żyłach kończyn dolnych . . 1
odmę opłucną 1
przetoki odbytnicowe na tle gruźliczym . 2
tasiemca 1

Mówiąc o powikłaniach, dodać należy, że u 27 chorych zauważyliśmy w mniejszym lub większym stopniu rozwinięty niedomoga nerwowa (neurasthenia).

Z tych przypadków operował kol. Dr. Jan Gawlik w szpitalu miejscowym 1 przetokę odbytnicową i 1 gruźlicę stawu mostkowo-obojczykowego.

Co do wyników leczenia, to stwierdziliśmy:

wyraźne polepszenie u 36
poprawę u 41
stan bez zmiany u . . 19
pogorszenie u . . . 8
śmierć 3

107

Dołączając wyniki te do zestawień dawnych, otrzymamy:

	W r. 1901/2	W r. 1902/3	W r. 1903 4	W r 1904 5	W r. 1905/6	W r. 1906/7	W r. 1907/8	W r. 1908/9
I. Wyraźne polepszenie (i zupełna zdolność do pracy) . . .	30·8%	18·6%	19·1%	18·6%	21·6%	17·4%	29·4%	33·6%
II. Poprawa . . .	34·7%	37·2%	49·6%	45·8%	47·6%	29·0%	28·2%	38·3%
III. Stan bez zmiany .	11·4%	30·3%	12·8%	27·1%	21·4%	30·4%	31·8%	17·8%
IV. Pogorszenie . . .	19·2%	11·6%	2·1%	6·7%	4·6%	17·4%	9·4%	7·5%
V. Śmierć	3·8%	2·3%	6·4%	1·8%	4·6%	5·8%	1·2%	2·8%

Ponieważ jeszcze 28 chorych pozostało na rok następny, to tylko 79 opuściło nasz Dom Zdrowia.

Z tych osiągnęło:

wyraźne polepszenie	32	czyli	40·5%
poprawę	22	„	27·8%
stan bez zmiany pozostał u .	13	„	16·5%
pogorszenie wystąpiło u . .	9	„	11·4%
umarło	3	„	3·8%

W roku sprawozdawczym, za przykładem poprzedniego, prowadziliśmy u pokaźnej liczby naszych chorych systematyczne badanie plwociny na prątki gruźlicze. Z 60 badanych w tym kierunku chorych:

prątków nie wykazaliśmy u . . .	16
prątki znikły u	9
ilość prątków zmniejszyła się u . .	12
ilość tychże nie uległa zmianie u . .	15
ilość prątków zwiększyła się u . . .	8

Na zakończenie winniśmy nadmienić, że poza sanatoryalnym, u 8 naszych chorych, próbowaliśmy stosować leczenie swoiste zapomocą zastrzykiwań podskórnych substancyi J.-K. Spengler'a. Wybraliśmy chorych o rozmaitym nasileniu procesu chorobowego. Zastrzykiwania o stopniowo zwiększającej się dawce stosowaliśmy co drugi dzień w ciągu 7 tygodni. Nie mogliśmy zauważyć żadnych wyraźnych wyników.

Dr. Antoni Kuczewski
Lekarz Domu Zdrowia.

Spis dłużników Towarzystwa

w chronologicznym porządku.

1. Szamawski Stanisław
2. Gólski Wiktoryn
3. Dłużewski Stefan
4. Skibiński Ignacy
5. Słonecki Izydor
6. Bogucki Adam
7. Krukowski Jan
8. Łada Tadeusz
9. Bogucki Adam
10. Górecki Stanisław
11. Skibińska Justyna
12. Tokarz Wacław
13. Tynowski
14. Dzierżawski
15. Baris
16. Michalec
17. Jagniętkowski Piotr
18. Trocki Roman
19. Pomietlarz Wiktor
20. Downarowicz Józef
21. Julikowski Janusz.
22. Langert Edward
23. Chodecki Tadeusz
24. Ławkowicz Paweł
25. Butz Jan
26. Kwaska Antoni
27. Grzeszkiewicz Stanisław
28. Malinowski Adam
29. Neuwert-Nowaczyński Adolf
30. Gutkowski Witold
31. Wejtko Mikołaj
32. Gazicki Edward
33. Wróblewski Stefan
34. Pierczyński Roman
35. Krotke Witold
36. Jączek Michał
37. Pisarski Władysław
38. Kobyliński Jan
39. Praus Franciszek Ksawery
40. Tanczakowski Mikołaj
41. Ruszczyc Zygmunt
42. Zajączkowski Stanisław
43. Kamiński Stanisław
44. Unger Józef
45. Wiernek Michał
46. Kula Franciszek
47. D[illegible]akowski Ferdynand
48. Protaszewicz Eugieniusz
49. Ambrożewicz Józef
50. Kobyliński Jan
51. Smakouz Paweł
52. Mańka Edward
53. Łopaczka Bazyli
54. Bojanowicz Kazimierz
55. Pryhoda Leopold
56. Kaplita
57. Szymanowski Józef
58. Pauli Władysław
59. Zieliński Jan
60. Winnicki Antoni
61. Sikorski Romuald
62. Krzewski Felicyan
63. Ryzman Paweł
64. Łuszpiński, inżynier
65. Tow. Nadzieja w Stanisławowie.

DRUKARNIA NARODOWA
W KRAKOWIE

